

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

09 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de avocatul Mihail Croitoru în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2019, în cauza penală, în privința lui

Gușan Pavel XXX, născut la XXX, originar și domiciliat în XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 09.11.2018 pînă la 27.12.2018;

Instanța de apel de la 17.01.2019 pînă la 26.03.2019;

Instanța de recurs de la 12.06.2019 pînă la 09.10.2019.

Asupra recursului declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința judecătorei Hâncești, sediul Ialoveni, din 27 decembrie 2018, Gușan Pavel a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal, cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i s-a stabilit pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

În conformitate cu prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare stabilită lui Gușan Pavel s-a suspendat condiționat pe o perioadă de probațiune de 3 ani și nu va fi executată dacă în perioada de probațiune fixată nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

2. Pentru a se pronunța în sensul enunțat instanța de fond a reținut că, Gușan Pavel la 08 septembrie 2018, în jurul orei 17.³⁰, conducând automobilul de model „Volkswaghen Golf”, cu n/î XXX, pe drumul de acces la ieșire din sat. Nimoreni direcția sat. Suruceni, r-nul Ialoveni, fiind în stare de ebrietate produsă de alcool stabilită în urma testării alcooscopice, ignorând prevederile pct. 2, pct. 10 lit. b), pct. 14 lit. a), pct. 42 alin. 1 al Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 357 din 13 mai 2009, care stipulează că, în Republica Moldova vehiculele se conduc pe partea dreaptă a carosabilului în sensul de mers; conducătorul de vehicul trebuie să posede cunoștințe necesare privind conducerea în siguranță a vehiculului pe drum; este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate...; determinarea benzilor de circulație se efectuează prin marcaj sau/și indicatoarele rutiere 5.37.1 — 5.41.3, iar în lipsa acestora - de către conducătorii vehiculelor, ținând cont de lățimea carosabilului, gabaritele vehiculelor și intervalele de siguranță” neținând seama de factorii sus menționați, a pierdut conducerea automobilului pe care îl conducea și ca rezultat ieșind pe contrasens a comis tamponarea din față a

motocicletei de model „VIPER”, cu n/î XXX, care se deplasa în direcția opusă, condusă de Harea Ion. În rezultatul accidentului rutier, conform raportului de expertiză judiciară nr. XXX din 20 octombrie 2018, lui Harea Ion i-au fost cauzate - fractura 1/3 proximală diafizară cominutivă a femurului drept cu deplasarea fragmentelor, edem posttraumatic al țesuturilor moi la acest nivel; plăgi contuze și excoriații la nivelul feței, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate și prezintă pericol pentru viață și se califică ca vătămare gravă.

3. Nefiind de acord cu sentința instanței de fond, procurorul a declarat apel, prin care a solicitat, casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) din Codul penal cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani și 4 luni cu executare în penitenciar de tip deschis, în rest sentința să fie menținută fără modificări.

În motivarea apelului procurorul a menționat că:

Instanța de fond la examinarea pricinii corect a stabilit starea de fapt și de drept, just a reținut calificarea acțiunilor inculpatului, însă greșit a individualizat pedeapsa. Pedeapsa aplicată nu poate fi considerată legală din motivul, că aceasta nu va aduce la corectarea inculpatului Gușan Pavel și nu restabilește echitatea socială, or scopul pedepsei penale este restabilirea echității sociale, corectarea condamnaților și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lor, cât și altor persoane, poate să fie atins în circumstanțele stabilite, doar prin aplicarea față de condamnat a unei pedepse mai aspre și anume cu închisoarea.

Apelantul menționează că, instanța de judecată nu a ținut cont la stabilirea pedepsei inculpatului Gușan Pavel, de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat care este acuzat de comiterea unei infracțiuni care face parte din categoria infracțiunilor grave, acțiuni săvârșite sub influența alcoolului, comisă de către o persoană cu antecedente penale, care conform prevederilor art. 77 Cod penal este considerată ca circumstanțe agravante, iar: scopul pedepsei penale este restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane, poate să fie atins în circumstanțele stabilite, doar prin aplicarea față de condamnat a unei pedepse mai aspre, cu închisoare.

În instanța de apel, procurorul a declarat apel suplimentar prin care a solicitat casarea parțială a sentinței primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Gușan Pavel, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(4) Cod penal să-i fie numită pedeapsa principală 5 ani și 4 luni închisoare, cu executare în penitenciare de tip deschis, cu încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 320 lei suportate pentru efectuarea expertizei judiciare medico-legale. În rest, sentința contestată să fie menținută fără modificări.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2019, a fost admis apelul și apelul suplimentar al procurorului, casată sentința primei instanțe și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Se exclude aplicarea prevederilor art. 90 din Cod penal, astfel că, Gușan Pavel Grigore recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal, urmează a executa pedeapsa de 3 ani închisoare, în penitenciar de tip

deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

S-a încasat din contul lui Gușan Pavel la bugetul de stat 320 lei cu titlul de cheltuieli judiciare, legate de efectuarea expertizei.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că, inculpatul Gușan Pavel a săvârșit infracțiunea incriminată, iar personalitatea acestuia este susceptibilă de a fi suspus răspunderii și pedepsei penale.

Instanța de apel verificând argumentele apelului în raport cu motivele instanței de fond referitoare la individualizarea pedepsei aplicate lui Gușan Pavel, a considerat-o disproporțională, și greșit individualizată, ori instanța de fond a reținut eronat posibilitatea corectării inculpatului fără izolarea de societate.

Referitor la stabilirea modului și măsurii de pedeapsă în privința inculpatului Gușan Pavel, instanța de apel a considerat că, instanța de fond nu a ținut cont de faptul că, acesta a comis infracțiunea în stare de ebrietate, anterior a fost condamnat. Astfel, aprecierea instanței de judecată nu este obiectivă și nu este, confirmată de acțiunile lui Gușan Pavel.

Astfel, instanța de apel a apreciat că, modalitatea de executare a pedepsei aleasă de către prima instanță în privința inculpatului Gușan Pavel, nu este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta comisă, urmările produse și atitudinea inculpatului până la comiterea infracțiunii, în timpul comiterii și după comiterea infracțiunii.

Instanța de apel a considerat că, scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în cauza penală dată în privința lui Gușan Pavel nu poate fi atins decât prin aplicarea pedepsei penale sub formă de închisoare, motiv pentru care instanța de apel a exclus aplicarea art. 90 Cod penal, în privința inculpatului Gușan Pavel.

La determinarea modului și măsurii de pedeapsă în privința inculpatului Gușan Pavel Grigore, instanța de apel a ținut seama de gravitatea infracțiunii săvârșite, constituind infracțiune răspândită și periculoasă, care este o categorie de infracțiuni comiterea căroră în ultimul timp a atins un nivel înalt, unul din motive fiind și blândețea pedepselor aplicate, care de fapt nu sunt percepute real de către condamnați, la prevenirea acestor categorii de infracțiuni.

Astfel, instanța de apel a menționat că, își exprimă ferma convingere că, pedeapsa sub formă de 3 ani închisoare, în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, este legală, adecvată și proporțională, pasibilă să influențeze personalitatea inculpatului Gușan Pavel, care anterior a fost condamnat, prin sentința Judecătorei Călărași din 14 aprilie 2008, în temeiul art. 171 alin. (2); art. 187 alin. (2), art. 208¹ cu art. 84; art. 85 din Cod penal, la 6 ani închisoare, antecedente penale nestinse.

Aplicarea pedepsei cu suspendarea condiționată pe o perioadă de probațiune nu este o pedeapsă echitabilă în raport cu fapta comisă și valența social lezată, nu este proporțională, fiind imposibilă de a influența persoana inculpatului, iar pentru realizarea eficientă a scopului pedepsei penale este necesară aplicarea unei pedepse mai aspre față de inculpatul Gușan Pavel, care ar determina conștientizarea de către cel din urmă a gravității faptei săvârșite și a necesității corijării comportamentului.

O pedeapsă inequitabilă poate fi doar un mijloc de reprimare cauzând noi suferințe, corespunzător aceasta nu-și poate atinge scopul de corectare și reeducare ci de generare a mobilurilor negative. Atingerea scopurilor pedepsei de corectare și

5.1. Potrivit prevederilor art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul, a prezentat referință privind opinia asupra recursului declarat de avocatul Mihail Croitoru în numele inculpatului, prin care a menționat că, este de poziția respingerii acestui recurs, deoarece decizia instanței de apel este justă și corespunde prevederilor legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Mihail Croitoru în numele inculpatului, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul consideră inadmisibilitatea acestuia, deoarece este vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

În această consecutivitate se reține că, în recursul ordinar, apărătorul semnaleză drept temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, precum că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal reține că, aceste temeiuri nu și-au găsit confirmarea în instanța de recurs.

Analizând motivele indicate în textul recursului care se aseamănă cu motivele invocate în cererea de apel, Colegiul penal sesizează că, de fapt, recurentul contestă modalitatea de apreciere a probelor de către instanța de apel care a aplicat pedeapsa privativă de libertate.

La acest capitol, instanța de recurs subliniază că procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt a cauzei, care a fost deja statuată de către instanța de apel, de competența căreia este stabilirea stării de fapt. Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și s-o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, însă va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească devenită definitivă. Această concluzie se desprinde din prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, care prin temeiurile enumerate în pct. 1)-16) oferă dreptul de casare numai dacă se constată o eroare de drept. Aprecierea probelor ca temei de recurs nu se specifică în norma vizată, iar dezacordul unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar constitui temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare.

Cât privește motivul precum că, instanța a admis o eroare gravă de fapt, Colegiul penal în această ordine de idei specifică că, pentru a constitui caz de casare eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept

consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține. Dar, verificând probatoriul administrat în cauză, prin prisma argumentelor invocate de recurenți, Colegiul le consideră ca nefondate, în sensul că vinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii incriminate se dovedește indubitabil din probele acumulate și că, la caz, nu a fost comisă nici o gravă eroare de fapt de către instanța de apel la judecarea cauzei, care ar duce la casarea hotărârii atacate și adoptarea unei alte soluții.

Din acest punct de vedere se constată că, de fapt, în cauză nu s-a comis erorile de drept la care face referință recurentul și, deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate, iar pedeapsa aplicată inculpatului este echitabilă faptelor comise.

Totodată, instanța de recurs remarcă, că criticile formulate de recurent, au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel respectând prevederile art. 414 alin.(3) și 417 alin.(1) pct.7) și 8) Cod de procedură penală, cărora instanța le-a dat o motivare clară și argumentată expusă în pct. 4.1. al prezentei decizii, soluție, care este susținută și de instanța de recurs și a cărei reluare nu se mai impune.

Așadar, verificând procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel și lecturând textul deciziei, rezultă că instanța ierarhic inferioară a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, și-a motivat soluția adoptată punând la baza acesteia probele administrate și verificate în cadrul ședinței instanței de apel. Ținând cont de cele menționate, Colegiul penal conchide că, conținutul deciziei corespunde prevederilor legale menționate.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, toate probele prezentate au primit o apreciere justă, iar concluziile făcute de instanța de apel au rezultat din circumstanțele de fapt stabilite în prezenta cauză penală.

Referitor la motivul semnalat de recurent prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, Colegiul conchide că nici acest temei nu și-a găsit confirmare, deoarece instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la casarea sentinței instanței de fond în partea stabilirii pedepsei, or în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Astfel, referitor la motivul, precum că, instanța de apel incorect a individualizat pedeapsa, Colegiul penal î-l consideră neîntemeiat.

La acest capitol, Colegiul penal remarcă că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoarea pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând seama de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, ajungând la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Colegiul penal reține că, la stabilirea pedepsei lui Gușan Pavel, aceasta a ținut cont de principiile de aplicare a pedepsei prevăzute de art. 61 Cod penal, de criteriile generale de individualizare a ei, stipulate în art. 75 Cod penal, de circumstanțele cauzei care agravează ori atenuază răspunderea, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana inculpatului, a considerat posibilă corijarea și reeducarea acestuia cu izolare de societate, considerând că aceasta este una echitabilă faptei comise, ori, inculpatul a săvârșit infracțiunea în stare de ebrietate și are antecedente penale nestinse.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal consideră că instanța de apel și-a argumentat hotărârea, care este în corespundere cu prevederile art. 384 alin. (3) și art. 394 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, bazându-se pe materialele cauzei și acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal, art. 364¹ Cod de procedură penală.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiul invocat de către apărător nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

În consecință, raportând situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul concluzionează că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța de apel a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-417 Cod de procedură penală, iar recursul declarat, este vădit neîntemeiat și se apreciază ca inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de avocatul Mihail Croitoru în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2019, în cauza penală, în privința lui **Gușan Pavel XXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **06 noiembrie 2019**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan